

**Anmälningsskyldighet till IVO om
leg. hälso- och sjukvårdspersonal
kan utgöra en fara för
patientsäkerheten**

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	När en anmälan ska göras	3
1.2	Genomförande	4
1.2.1	Ansvarsfördelning	5
1.3	Prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt	5

1 Inledning

En vårdgivare ska snarast anmäla till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, om det finns skälig anledning att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam eller har varit verksam hos vårdgivaren, kan utgöra en fara för patientsäkerheten enligt 3 kap. 7 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Det kan vara fråga om att legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som till exempel:

- inte bedöms kunna utföra sitt yrke tillfredsställande på grund av sjukdom eller missbruk,
- upprepat åsidosättande av bestämmelser som är av direkt betydelse för patientsäkerheten,
- har varit oskicklig vid utövningen av sitt yrke och oskickligheten kan befaras få betydelse för patientsäkerheten,
- i eller i samband med yrkesutövningen har gjort sig skyldig till brott som är ägnat att påverka förtroendet för honom eller henne,
- på grund av andra omständigheter kan befaras vara olämplig att utöva yrket.

Anmälningsplikten gäller även vikarierande, inhyrd och tidigare anställd hälso- och sjukvårdspersonal.

Det åligger även vårdgivaren att i möjligast mån uppmärksamma hälso- och sjukvårdspersonal som kan vara i behov av extra stöd och insatser som t ex utbildning, fortbildning och rehabilitering innan problemen blivit sådana att anmälan till IVO blir nödvändigt.

1.1 När en anmälan ska göras

Det ska det finnas *skälig anledning att befara* att yrkesutövaren kan utgöra en *fara för patientsäkerheten*.

Förtydligande av begrepp:

1. Skälig anledning att befara

Begreppet innebär att anmälan inte enbart får bygga på spekulationen eller allmänna bedömningar, utan ska vara grundad på faktiska och dokumenterade omständigheter, exempelvis iakttagelser om bristande kompetens, bristande vilja att följa fastställda rutiner eller missbruk.

2. Fara för patientsäkerheten

Det ska kunna befaras att yrkesutövarens oskicklighet eller till exempel missbruksproblem utgör en klar och konkret risk för patienterna.

1.2 Genomförande

Om det via avvikelserapporter eller på annat sätt framkommer att en legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, som är verksam eller har varit verksam inom Region Jämtland Härjedalen, kan utgöra en patientsäkerhetsrisk, ska verksamhetschefen skyndsamt genomföra en utredning och dokumentera de omständigheter som föreligger. Chefläkare ska informeras och vid behov vara rådgivande inför utredning.

Verksamhetschefen ansvarar för att berörd medarbetare informeras i ett tidigt skede om vad som framkommit och hur ärendet kommer att handläggas.

Verksamhetschefen kan tillsätta en kvalitetsgranskningsgrupp för att mera ingående granska medarbetarens verksamhet. Medarbetaren och/eller facklig representant, om så önskas, ges möjlighet att ta del av och kommentera vad som framkommit vid granskningen. Detta undantar inte arbetsgivarens ansvar och skyldighet att ge medarbetarstöd.

Kvalitetsgranskningsgruppen skriver en rapport med förslag till handlingsplan som lämnas till verksamhetschef.

Verksamhetschefen ansvarar för att det samtidigt genomförs en internutredning med stöd från personalchef för ställningstagande till om det finns skäl att vidta arbetsrättsliga åtgärder.

Om verksamhetschef finner som resultat av genomförd utredning att det föreligger skälig anledning att befara att det finns en patientsäkerhetsrisk ska förvaltningschef snarast informeras.

Verksamhetschef beslutar i samråd med chefläkare om anmälan till IVO ska göras. Verksamhetschef beslutar om andra åtgärder ska vidtas enligt gällande delegationsordning och ansvars- och befogenhetsplan. Verksamhetschef ansvarar för kontakt med inhyrd personals arbetsgivare och att personaldirektör i dessa fall informeras.

Verksamhetschef ansvarar för anmälan till IVO. Anmälan ska ske på särskild blankett som hämtas från IVO:s hemsida "Anmälan av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal enligt 3 kap.7 § patientsäkerhetslagen". Blanketten omfattar vem anmälan avser, anledning till anmälan (bakgrund, underlag som styrker anmälan), och åtgärder som vidtagits av vårdgivaren.

1.2.1 Ansvarsfördelning

Verksamhetschef:

- beslut om anmälan till IVO
- beslut om arbetsrättsliga åtgärder ska vidtas, i samråd med personalchef
- beslut om andra åtgärder ska vidtas, t ex utbildning
- information till förvaltningschef och chefläkare om det föreligger skälig anledning att befara att det finns en medarbetare som kan utgöra en patientsäkerhetsrisk
- informera medarbetaren
- ansvarar för utredning och vid behov ge uppdrag till kvalitetsgranskningsgrupp
- ansvarar för att internutredning genomförs om det finns skäl att vidta arbetsrättsliga åtgärder i samråd med personaldirektör
- ansvarar för att anmälan lämnas till IVO

Chefläkare:

- stöd till förvaltningschef/verksamhetschef
- informera verksamhetschef vid upptäckt av riskpersoner (utredning av allvarliga vårdskador, klagomålsanmälningar från IVO, avvikelserapporter)

Personaldirektör:

- på uppdrag av verksamhetschef ta ställning till om det finns skäl att vidta arbetsrättsliga åtgärder, se "Anmälningsskyldighet till IVO om leg. hälso- och sjukvårdspersonal kan utgöra en fara för patientsäkerheten" (Centuri 47506)

1.3 Prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt

Enligt patientsäkerhetslagen kan IVO öppna ett ärende när en anmälan från en vårdgivare om en enskild yrkesutövare inkommer eller om IVO på annat sätt uppmärksammar en legitimerad yrkesutövare till exempel genom massmedia eller anmälan från någon privatperson eller i ett klagomålsärende.

IVO utreder omständigheterna i anmälan. Utredningen kan resultera i att IVO riktar kritik mot anmäld person och därmed avslutar ärendet. Utredningen kan resultera i att IVO anser att det finns skäl för beslut om prøvotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt och ska då anmäla detta till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN.

Om anmälan gäller prøvotid ska IVO upprätta ett förslag till prøvotidsplan som bifogas. Prövotidsplanen ska om möjligt tas fram i samråd med den aktuella yrkesutövaren.

I samband med att HSAN fattar beslut om prøvotid på tre år tas även ställning till om av IVO föreslagen prøvotidsplan ska beslutas. I prøvotidsplanen ska de villkor som gäller för yrkesutövaren under prøvotiden anges. Om planen inte följs under prøvotiden kan det utgöra en grund för återkallelse av legitimation.

Ansvar för att följa planen och uppfylla villkoren ligger helt på den enskilde yrkesutövaren. Villkoren kan bland annat avse regelbunden kontakt med IVO, information om prøvotid till arbetsgivare, upprättande av behandlingskontakter eller genomförande av kompetensutveckling beroende på vilka missförhållanden som ligger till grund för beslutet om prøvotid. Villkoren kan även vara att regelbundet, till exempel var sjätte månad, inkomma med intyg över t.ex. behandling eller intyg från arbetsgivaren i någon specifik fråga.

När en prøvotid är beslutad sänds ett beslut från HSAN till IVO. Den regionala tillsynsenheten där yrkesutövaren är folkbokförd öppnar ett ärende för tillsyn av yrkesutövaren under prøvotiden.

Socialstyrelsen skickar beslut om ändrad behörighet eller begränsad förskrivningsrätt till regionen.

Rutin för ändrad behörighet för hälso- och sjukvårdspersonal (Centuri 18410) beskriver hur verksamhetschef/enhetschef informeras och vilka åtgärder som ska vidtas.